

Studie over vaccinatie vertrouwen voor het vaccinatiebeleid in Vlaanderen

Greet Hendrickx en Jade Pattyn
VAXINFECTIO
UAntwerpen

25 JANUARI 2024 – BRUSSEL

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Introductie – Vaccinatie vertrouwen Europa

State of Vaccine
Confidence in the EU: 2022

► Belangrijkste bevindingen 2022 Europa:

- In de hele EU is het **algemene vertrouwen** in vaccins bij het grote publiek **gedaald sinds 2020**, maar het **blijft ongeveer op hetzelfde niveau als in 2018**
- Het vertrouwen in vaccins **varieert tussen landen en tussen vaccintypes** (bijv. HPV)
- De "**leeftijdskloof**" in vertrouwen wordt **breder tussen jongere en oudere leeftijdsgroepen**

► Vertrouwen in vaccins wordt beïnvloed **door veel externe factoren** en **kan snel veranderen**

- moeilijk om te bepalen of de bevindingen *korte termijn fluctuaties* en *omkeerbare trends* zijn of meer *permanente verschuivingen* vertegenwoordigen

► Bewijs dat **vertrouwen in vaccinatie een impact heeft op de vaccinatiegraad**

- Maar de effectieve impact van fluctuaties in vaccinatie vertrouwen moeilijk te voorspellen
 - × Gemeten met kwantitatief VCP methode

Introductie – Vaccinatie vertrouwen België

Percentage of respondents agreeing that vaccines are important, safe, effective, and compatible with their beliefs.

Public confidence

Importance and safety confidence and change* since 2020

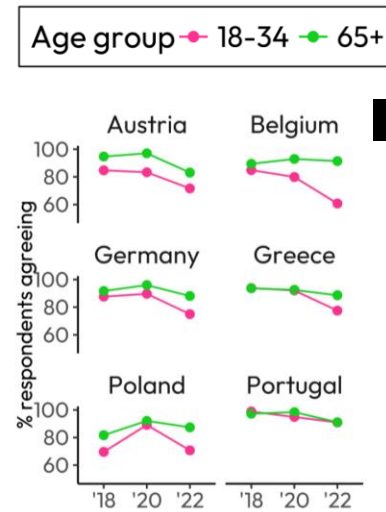
- Vaccines are safe: 78.5% (-6pp change)
- Vaccines are important: 76.4% (-12pp change)
- MMR vaccine is safe: 78.8% (no change)
- MMR vaccine is important: 78.9% (no change)
- Flu vaccine is safe: 80.1% (no change)
- Flu vaccine is important: 73.9% (no change)
- HPV vaccine is safe: 68.7% (-8pp change)
- HPV vaccine is important: 70.4% (-7.2pp change)
- COVID-19 vaccine is safe: 71.7% (no 2020 data)
- COVID-19 vaccine is important: 76% (no 2020 data)

Introductie – Vaccinatie vertrouwen België

Belgium
Vaccine confidence
factsheet, 2022

De leeftijds kloof in vertrouwen wordt ook breder tussen jongere en oudere leeftijdsgroepen in België

Introductie – overheidsopdracht vaccinatie vertrouwen

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

- **Nieuwe actualisering van de gezondheidsdoelstelling**
 - De invalshoek is het **inzetten op het behoud of verbeteren van vaccinatie vertrouwen**
 - Belangrijke doelstelling van de vaccinatie vertrouwen werkgroep in de gezondheidsconferentie is **periodieke opvolging van het vaccinatie vertrouwen bij de bevolking**
- Ook werd **monitoren van vaccinatie vertrouwen** als een belangrijke conclusie geformuleerd in een **vorige overheidsopdracht** uitgevoerd door de Universiteit Antwerpen:
Hoe omgaan met kritisch denken over vaccinatie
- Via deze overheidsopdracht werden een **aantal aspecten over vertrouwen in vaccinaties en informatie over vaccinatie bestudeerd** die de strategische en operationele gezondheidsdoelstelling en het toekomstig vaccinatiebeleid in Vlaanderen kunnen ondersteunen.
 - Aangezien dit de **eerste meting** van vaccinatie vertrouwen in de algemene bevolking in Vlaanderen is, kan deze als een **referentiepunt** voor verdere opvolging gebruikt worden

Introductie – overheidsopdracht vaccinatie vertrouwen

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

➤ Project overzicht

- Doel: meting van het vertrouwen in vaccinatie in Vlaanderen
- Studie type: observationele, cross-sectionele online vragenlijst
- Doelgroep: 2 doelgroepen

× Vragenlijst 1: Algemene bevolking (N=1000)

- Volgens de State of Vaccine Confidence Project EU27 2022 vragenlijst en methodologie
- COVID-19 specifieke vragen geactualiseerd (*bijv. dosissen*)

× Vragenlijst 2: Ouders met jonge kinderen (0-13 jaar) (N=500)

- Volgens de State of Vaccine Confidence Project EU27 2022 vragenlijst en methodologie
- Vervanging COVID-19 specifieke vragen door vragen gerelateerd aan basisvaccinatie schema kinderen
- Vragen rond vertrouwen in informatiebronnen over kindervaccinatie

= Respondenten in vragenlijst 1 ≠ vragenlijst 2

= Overlap tussen beide vragenlijsten -> in algemene bevolking ook ouders met jonge kinderen

Details: Vragenlijsten

		Vragenlijst 1	Vragenlijst 2
		N = 1000	N = 500
		Algemene bevolking 18-100j	Ouders met jonge kinderen 0-13j
		Data collectie: 02/11/2023 – 09/11/2023	Data collectie: 24/11/2023 – 30/11/2023
Vragen: Vaccine Confidence Project	Sociaal-demografische determinanten <i>Geslacht, Leeftijd, Onderwijs, Religie, Provincie</i>	X	X Extra: <i>Omgeving, Bruto maandelijks gezinsinkomen</i>
	Voor vaccinatie in algemeen Specifiek voor MBR, HPV, Griep, COVID-19 Belang Veiligheid Effectiviteit Verenigbaarheid met religieuze, filosofische, persoonlijke overtuigingen	X	X
	Beslissingen rond vaccinatie van eventuele kinderen in het huishouden	X	X
	Gedetailleerde vragen, specifieke statements rond COVID-19 vaccinatie (geactualiseerd) → <i>niet besproken in deze presentatie</i>	X	-
Extra vragen	Gedetailleerde vragen, specifieke statements gerelateerd aan basisvaccinatie schema kinderen	-	X
	Vaccinatie informatiebron	-	X

Resultaten Vragenlijst 1: Algemeen vaccinatie vertrouwen

Vaccins	Overheidsopdracht 2023 (Vlaanderen)
Belangrijk kinderen	83,0 %
Belangrijk alle leeftijden	78,6 %
Veilig	77,8 %
Doeltreffend	80,0 %
Compatibel met overtuigingen*	74,1 %
Mee eens met belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel met overtuigingen	57,0 %

* religieuze, persoonlijke of filosofische

Resultaten Vragenlijst 1: Algemeen vaccinatie vertrouwen

Vaccins	 Overheidsopdracht 2023 (Vlaanderen)	 VCP 2022 (België)	Verschil OO - VCP (B) **
Belangrijk kinderen	83,0 %	76,4 %	+ 6,6 %
Belangrijk alle leeftijden	78,6 %		+ 2,2 %
Veilig	77,8 %	78,5 %	- 0,7 %
Doeltreffend	80,0 %	82,6 %	- 2,6 %
Compatibel met overtuigingen*	74,1 %	76,2 %	- 2,1 %
Mee eens met belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel met overtuigingen	57,0 %	49,0 %	+ 8 %

* religieuze, persoonlijke of filosofische // ** onderzoeken zijn uitgevoerd in verschillende onderzoeksgroepen / periode - directe vergelijking is alleen ter indicatie
VCP = Vaccine Confidence Project; OO = overheidsopdracht; % = som van Helemaal eens + Enigszins mee eens

Resultaten Vragenlijst 1: Algemeen vaccinatie vertrouwen

Vaccins	 Overheidsopdracht 2023 (Vlaanderen)	 VCP 2022 (België)	Vershil OO - VCP (B) **	 VCP 2022 (EU)	Vershil OO - VCP (EU) **
Belangrijk kinderen	83,0 %	76,4 %	+ 6,6 %	81,5 %	+ 1,5 %
Belangrijk alle leeftijden	78,6 %		+ 2,2 %		- 2,9 %
Veilig	77,8 %	78,5 %	- 0,7 %	82,3 %	- 4,5 %
Doeltreffend	80,0 %	82,6 %	- 2,6 %	85,6 %	- 5,6 %
Compatibel met overtuigingen*	74,1 %	76,2 %	- 2,1 %	81,5 %	- 7,4 %
Mee eens met belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel met overtuigingen	57,0 %	49,0 %	+ 8 %		

* religieuze, persoonlijke of filosofische // ** onderzoeken zijn uitgevoerd in verschillende onderzoeksgroepen / periode - directe vergelijking is alleen ter indicatie
VCP = Vaccine Confidence Project; OO = overheidsopdracht; % = som van Helemaal eens + Enigszins mee eens

Overzicht tabel algemeen / per vaccin (Vragenlijst 1)

	Overheids opdracht 2023 (Vlaanderen)				
<i>Categorie / Vaccin</i>	Algemeen	MBR	Griep	HPV	COVID-19
Belangrijk	83,0 % / 78,6 % **	80,2 %	74,3 %	69,2 %	70,9 %
Veilig	77,8 %	79,9 %	81,6 %	71,4 %	67,5 %
Doeltreffend	80,0 %	81,6 %	76,9 %	69,5 %	64,8 % / 70,5 % / 65,1 % ***
Compatibel met overtuigingen*	74,1 %	77,1 %	78,9 %	70,8 %	74,5 %
Mee eens met belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel met overtuigingen	57,0 %	66,3 %	62,3 %	58,3 %	51,8 %

* religieuze, persoonlijke of filosofische // % = som van Helemaal eens + Enigszins mee eens // ** belangrijk voor kinderen / volwassenen

*** Doeltreffend – infectie / ziekte / transmissie

Karakteristieken van respondenten die het (on)eens zijn met de stelling dat: vaccins belangrijk, veilig, effectief en verenigbaar zijn met hun overtuigingen

Analyse: binary multivariable logistic regressions

→ * Alleen significante trends/variabelen worden getoond

Meer mee eens*:

- ▶ **Mannen**
→ *Zelfde trend COVID-19*
- ▶ **Onderwijs -> Hoger onderwijs / universiteit**
→ *Zelfde trend voor MBR, HPV*
- ▶ **Religie -> Rooms-katholiek of agnost/atheist**
→ *Zelfde trend voor MBR, Griep, HPV, COVID-19*
- ▶ **Oudere leeftijd -> ouder dan 45 jaar**
→ *Zelfde trend voor MBR, Griep, HPV, COVID-19*

Resultaten Vragenlijst 2: Algemeen vaccinatie vertrouwen

Vaccins	Ouders met jonge Kinderen (VL 2 -2023)	Algemene bevolking (VL 1 -2023)	Vershil V2-V1
Belangrijk kinderen	82,0 %	83,0 %	- 1,0 %
Belangrijk volwassenen	75,8 %	78,6 %	- 2,8 %
Veilig	76,8 %	77,8 %	- 1,0 %
Doeltreffend	80,8 %	80,0 %	+ 0,8 %
Compatibel met geloofsovertuigingen	82,4 %	74,1 %	+ 8,3 %
Mee eens met alle bovenstaande	61,2 %	57,0 %	+ 4,2 %

* onderzoeken zijn uitgevoerd in verschillende onderzoeksgroepen / periode / met verschillende methodiek - directe vergelijking is alleen ter indicatie / Vergelijking met vaccinatiegraad in 2016 omdat dan enkel Vaccinatie vertrouwen is gemeten op VCP manier / VCP = Vaccine Confidence Project; OO = overheidsopdracht; % = som van Helemaal eens + Enigszins mee eens / VL = vragenlijst

Resultaten Vragenlijst 2: Algemeen vaccinatie vertrouwen

Vaccins	Ouders met jonge Kinderen (VL 2 -2023)	Algemene bevolking (VL 1 -2023)	Vershil V2-V1
Belangrijk kinderen	82,0 %	83,0 %	- 1,0 %
Belangrijk volwassenen	75,8 %	78,6 %	- 2,8 %
Veilig	76,8 %	77,8 %	- 1,0 %
Doeltreffend	80,8 %	80,0 %	+ 0,8 %
Compatibel met geloofsovertuigingen	82,4 %	74,1 %	+ 8,3 %
Mee eens met alle bovenstaande	61,2 %	57,0 %	+ 4,2 %
Nieuwe vaccins gaan met meer risico's gepaard	68,8 %	NA	NA
Bezorgd over ernstige nevenwerkingen	61,2 %	NA	NA
Kinderen moeten gevaccineerd worden tegen ziektes die niet veel meer voorkomen	75,0 %	NA	NA

* onderzoeken zijn uitgevoerd in verschillende onderzoeksgroepen / periode / met verschillende methodiek - directe vergelijking is alleen ter indicatie / Vergelijking met vaccinatiegraad in 2016 omdat dan enkel Vaccinatie vertrouwen is gemeten op VCP manier / VCP = Vaccine Confidence Project; OO = overheidsopdracht; % = som van Helemaal eens + Enigszins mee eens / VL = vragenlijst

Resultaten Vragenlijst 2: Algemeen vaccinatie vertrouwen

Vaccins	Ouders met jonge Kinderen (VL 2 -2023)	Algemene bevolking (VL 1 -2023)	Vershil V2-V1	Ouders van peuters (vaccinatiegraad in Vlaanderen 2016)	Vershil OO VL 2 en vaccinatie graad peuters *	Ouders van adolescenten (vaccinatiegraad in Vlaanderen 2016)	Vershil OO VL 2 en vaccinatie graad adolescenten *
Belangrijk kinderen	82,0 %	83,0 %	- 1,0 %	96,2 %	- 14,2 %	96,6 %	- 14,6 %
Belangrijk volwassenen	75,8 %	78,6 %	- 2,8 %				
Veilig	76,8 %	77,8 %	- 1,0 %	NA	NA	NA	NA
Doeltreffend	80,8 %	80,0 %	+ 0,8 %	94,6 %	- 13,8 %	94,0 %	- 13,2 %
Compatibel met geloofsovertuigingen	82,4 %	74,1 %	+ 8,3 %	NA	NA	NA	NA
Mee eens met alle bovenstaande	61,2 %	57,0 %	+ 4,2 %				
Nieuwe vaccins gaan met meer risico's gepaard	68,8 %	NA	NA	32,0 %	+ 36,8 %	40,6 %	+ 28,2 %
Bezorgd over ernstige nevenwerkingen	61,2 %	NA	NA	39,4 %	+ 21,8 %	42,1 %	+ 19,1 %
Kinderen moeten gevaccineerd worden tegen ziektes die niet veel meer voorkomen	75,0 %	NA	NA	79,9 %	- 4,9 %	75,4 %	- 0,4 %

* onderzoeken zijn uitgevoerd in verschillende onderzoeksgroepen / periode / met verschillende methodiek - directe vergelijking is alleen ter indicatie / Vergelijking met vaccinatiegraad in 2016 omdat dan enkel Vaccinatie vertrouwen is gemeten op VCP manier / VCP = Vaccine Confidence Project; OO = overheidsopdracht; % = som van Helemaal eens + Enigszins mee eens / VL = vragenlijst

Overzicht tabel algemeen / per vaccin (Vragenlijst 2)

	Overheidsopdracht 2023 (Vlaanderen)				
<i>Categorie / Vaccin</i>	Algemeen	MBR	Griep	HPV	COVID-19
Belangrijk	82,0 % / 75,8 % *	80,8 %	69,6 %	73,8 %	61,4 %
Veilig	76,8 %	79,4 %	80,2 %	76,6 %	60,6 %
Doeltreffend	80,8 %	80,0 %	73,4 %	76,0 %	62,4 % / 65,0 % / 60,2 % **
Compatibel met geloofsovertuigingen	82,4 %	81,8 %	85,0 %	80,6 %	79,6 %
Mee eens met belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel met overtuigingen	61,2 %	68,2 %	59,6 %	63,4 %	42,8 %

% = som van Helemaal eens + Enigszins mee eens // * belangrijk voor kinderen/volwassenen // ** Doeltreffend – infectie / ziekte / transmissie

Karakteristieken van respondenten die het (on)eens zijn met de stelling dat: vaccins belangrijk, veilig, effectief en verenigbaar zijn met hun overtuigingen

Analyse: binary multivariable logistic regressions

→ * Alleen significante trends/variabelen worden getoond

Meer mee eens*:

- ▶ **Onderwijs -> Hoger onderwijs / Universiteit**
- ▶ **Hoger inkomen**
 - *Zelfde trend voor MBR, Griep, HPV*
- ▶ **Oudere leeftijd**
 - *Zelfde trend voor MBR, Griep, HPV, COVID-19*

Gedetailleerde vragen gerelateerd aan het basisvaccinatie schema voor kinderen

- **96,4 % is verantwoordelijk** voor het maken van beslissingen omtrent vaccinatie in hun gezin
 - 44,6% alleen, 51,8% samen met hun partner

V6 In welke mate ben/was je er mee eens om uw kind/kinderen te laten vaccineren met de aanbevolen vaccins? Duid dit aan voor elk vaccin.

Vaccin tegen [] = combinatie vaccin in één toediening	Informatie over moment waar op deze worden aangeboden	Helemaal mee eens	Enigszins mee eens	Enigszins oneens	Helemaal oneens	Ik weet het niet/geen antwoord
[Polio, Difterie Tetanus, Pertussis Haemophilus Influenzae, Hepatitis B]	<i>Op 8,12,16 weken en 15 maanden</i>	1	2	3	4	5
Pneumokokken	<i>Op 8, 16 weken en 12 maanden</i>	1	2	3	4	5
Rota	<i>Op 8,12,16 weken</i>	1	2	3	4	5
[Mazelen, Bof, Rubella]	<i>Op 12 maanden en 9 jaar</i>	1	2	3	4	5
Meningokokken A-C-W-Y	<i>Op 15 maanden</i>	1	2	3	4	5
[Polio, Difterie Tetanus, Pertussis]	<i>Herhalingsvaccin Op 6 jaar</i>	1	2	3	4	5
Humaan papilloma virus-HPV	<i>Op 12 jaar (2 dosissen met 6 maandentussen beide)</i>	1	2	3	4	5
[Difterie Tetanus, Pertussis]	<i>Herhalingsvaccin op 14 jaar</i>	1	2	3	4	5

In welke mate ben/was je er mee eens om uw kind/kinderen te laten vaccineren met de aanbevolen vaccins?

	Helemaal eens / Enigszins mee eens
[Polio, Difterie Tetanus, Pertussis, Hib, HepB]	87,6%
Pneumokokken	85,4%
Rota	76,6%
[Mazelen, Bof, Rubella]	82,2%
Meningokokken A-C-W-Y	76,6%
[Polio, Difterie Tetanus, Pertussis]	81,2%
Humaan papilloma virus-HPV	74,4%
[Difterie Tetanus, Pertussis]	79,2%
Helemaal eens / Enigszins eens met alle	61,4%

- Min 74,4% (HPV) – max 87,6% (hexavalent vaccin) is/was het er helemaal/enigszins mee eens om hun kind/kinderen te laten vaccineren met de aanbevolen kindervaccins

3 Belangrijkste redenen voor het niet vaccineren van uw kind(eren)

U hebt aangegeven dat u het helemaal of enigszins oneens bent met het laten vaccineren van uw kind/kinderen met één of meerdere aanbevolen vaccins, wat zijn de belangrijkste redenen voor deze beslissing: (meerdere antwoorden mogelijk) ▼	Frequentie (N=161) ▼	% ▼
Angst voor nevenwerkingen	36	22,36
Bezorgdheid over de veiligheid	31	19,25
Omdat ik geen vertrouwen heb in de overheid die de vaccins aanbiedt	31	19,25

Op welke informatie vertrouwt u het meest voor info over kindervaccinatie

Op welke bron van informatie vertrouwt u het meest voor informatie over kindervaccinatie (geef uw top 3) ▼	Frequent ▼	% ▼
Huisarts	238	47,60
Kinderarts	201	40,20
Opgroeien (Kind en Gezin)	124	24,80
School (CLB)	104	20,80

- De huisarts, kinderarts, CLB, kind en gezin worden gezien als meest vertrouwde bron van informatie
- Meest respondenten zoeken extra informatie voordat ze hun kind(eren) vaccineren (N=488)
 - > 40% van respondenten geven aan dat informatie te moeilijk is

Samenvatting vaccinatie vertrouwen meting

Resultaten (algemene bevolking)

- 83,0 % van de ondervraagden is het eens dat vaccins belangrijk zijn voor kinderen
- 78,6 % vindt vaccins belangrijk voor volwassenen
- 77,8 % is het eens dat vaccins veilig zijn
- 80,0 % is het eens dat vaccins doeltreffend zijn
- 74,1 % is het eens dat vaccins compatibel zijn met hun religieuze, persoonlijke of filosofische overtuigingen
- 57,0 % van de ondervraagden is het eens dat vaccins belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel zijn met hun overtuigingen

Resultaten (algemene bevolking)

- Verschillen werden gemeten bij verschillende vaccin types: laagste percentages voor HPV en COVID-19 HPV (veilig: 71,4 %, belangrijk: 69,2 %), en COVID-19 (veilig: 67,5 %, belangrijk: 70,9 %)
- Ook in Vlaanderen wordt een leeftijds kloof in vaccinatie vertrouwen waargenomen: Oudere generaties hebben meer vertrouwen in vaccins dan jongere volwassenen
- Het vaccinatie vertrouwen gemeten In Vlaanderen in 2023 is gelijkaardig aan het vertrouwen gemeten voor (heel) België tijdens een Europese studie in 2022.
- De percentages in Vlaanderen (2023) en België (2022) zijn vergelijkbaar met de gemiddelde percentages in Europa (2022), waardoor België en Vlaanderen in de middenmoot van de Europese landen terecht komt indien de landen worden gerankt volgens vaccinatie vertrouwen

Resultaten (ouders met jonge kinderen)

Resultaten voor de vragen die overeenkomen met deel 1 van deze studie:

- 82,0 % van de ondervraagden is het eens dat vaccins belangrijk zijn voor kinderen
- 75,8 % vindt vaccins belangrijk voor volwassenen
- 76,8 % is het eens dat vaccins veilig zijn
- 80,8 % is het eens dat vaccins doeltreffend zijn
- 82,4 % is het eens dat vaccins compatibel zijn met hun religieuze, persoonlijke of filosofische overtuigingen
- 61,2 % van de ondervraagden is het eens dat vaccins belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel zijn met hun overtuigingen
- Verschillen werden gemeten bij verschillende vaccin types: lagere percentages voor belang Griep, COVID-19, HPV

Resultaten (ouders met jonge kinderen)

- 68,8 % van de ondervraagden geeft aan dat nieuwe vaccins gepaard gaan met meer risico's
- 61,2 % van de ondervraagden geeft aan bezorgd te zijn over ernstige nevenwerkingen
- 75,0 % van de ondervraagden geeft aan dat kinderen gevaccineerd moeten worden tegen ziektes die niet veel meer voorkomen
- Bij gedetailleerd bevraging over het basisvaccinatie schema voor de kinderen:
 - Min 74,4% (HPV) – max 87,6% (hexavalent vaccin) van de ondervraagde ouders is/was het er helemaal/enigszins mee eens om hun kind/kinderen te laten vaccineren met de aanbevolen kindervaccins. Bijvoorbeeld voor MBR ligt dit percentage lager (82.2%) dan de beoogde vaccinatiegraad van 95%.
 - Ouders die het helemaal/enigszins oneens waren gaven als 3 belangrijkste reden: nevenwerkingen, veiligheid, geen vertrouwen in de overheid die de vaccins aanbiedt

Resultaten (ouders met jonge kinderen)

- Vragen over informatie/informatie bron:
 - De huisarts, kinderarts, CLB, kind en gezin worden gezien als meest vertrouwde bron van informatie
 - Meeste respondenten (97,6%) zoeken extra informatie voordat ze hun kind(eren) vaccineren
 - >40% van respondenten geven aan dat informatie te moeilijk is

Beleidsadviezen / conclusies

- Er zijn verschillende contextuele, sociale en individuele factoren die impact hebben op de vaccinatiegraad
- Ondanks het bewijs dat vertrouwen in vaccinatie een impact heeft, is de effectieve impact van fluctuaties in vaccinatie vertrouwen op de vaccinatiegraad is moeilijk te voorspellen

Beleidsadvies:

- Gebruik de resultaten van deze analyse in toekomstige vaccinatie (communicatie) strategieën
- Monitor en evalueer het vertrouwen in vaccinatie over de tijd
- Belang van verdere analyses om evoluties/verschillen in België te begrijpen
- Diepgaande lokale focusgroepen en kwalitatief onderzoek
- Infodemiologie en (sociale) mediamonitoring
- Positief beeld van preventie en vaccinatie behouden of verbeteren
- Investeren in het vertrouwen in overheid(informatie) en in promotie- en educatiecampagnes

Vlaanderen

is zorgzaam en
gezond samenleven

Jade Pattyn / Greet Hendrickx / Sara Valckx / Pierre Van Damme

CONFIVAX - Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties (CEV)

Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen

Universiteit Antwerpen

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Extra slides ter verduidelijking van de conclusies

Gezondheid conferentie

► Strategische doelstelling – operation

→ **Ondersteunen en versterken van vaccinatie vertrouwen bij de algemene bevolking**

- In de algemene bevolking werden verschillende waarden gemeten voor verschillende vaccin types: laagste percentages voor HPV en COVID-19
- Zoals in de meeste Europese landen zijn de laagste of dezelfde waarden gemeten sinds het begin van de gestandaardiseerde (VCI) meting in 2018. De vraag blijft of dit een dalende trend is of dat we het laagste punt hebben bereikt
- België/Vlaanderen nestelt zich in de middenmoot van de Europese landen wat betreft vaccinatie vertrouwen, ondanks de hoge vaccinatiegraad
- 61,2 % van de ondervraagden is het eens dat vaccins belangrijk, veilig, doeltreffend en compatibel zijn met hun overtuigingen
- Ook voor vaccinaties die als gevestigde waarden worden beschouwd in het basisvaccinatie schema (MBR) zijn waarden gemeten voor vertrouwen bij ouders met jonge kinderen lager dan de vaccinatiegraad
- Ouders die het helemaal/enigszins oneens waren gaven als belangrijkste reden: nevenwerkingen, veiligheid, geen vertrouwen in de overheid die de vaccins aanbiedt
- Een leeftijds kloof in vaccinatie vertrouwen wordt waargenomen: oudere generaties hebben meer vertrouwen in vaccins dan jongere volwassenen

Gezondheid conferentie

► Strategische doelstelling – operation

- Ondersteunen en versterken van vaccinatie vertrouwen bij de vaccinatoren
 - Periodieke opvolging van het vaccinatie vertrouwen bij de bevolking en bij vaccinatoren
 - Verbeteren van de kennis en vaardigheden omtrent vaccins, vaccinaties en vaccinatie vertrouwen bij vaccinatoren en zorgverleners en de manier waarop deze wordt voorgebracht naar de burgers
-
- De huisarts, kinderarts, CLB, kind en gezin worden gezien als meest vertrouwde bron van informatie
 - Meest respondenten zoeken extra informatie voordat ze hun kind(eren) vaccineren
 - >40% van respondenten geven aan dat informatie te moeilijk is

- **Er zijn verschillende contextuele, sociale en individuele factoren die impact hebben op de vaccinatie-uptake. Ondanks het bewijs dat vertrouwen in vaccinatie een impact heeft is de effectieve impact van fluctuaties in vaccinatie vertrouwen op de vaccinatiegraad is moeilijk te voorspellen, Daarom de volgende aanbevelingen:**
 - **De resultaten van deze analyse gebruiken in toekomstige vaccinatie (communicatie) strategieën**
 - Aandacht besteden aan alle vaccins. Ook voor vaccins die als gevestigde waarden worden beschouwd (vb. MBR) want de gemeten vertrouwens-waarden bij ouders met jonge kinderen zijn lager dan de vaccinatiegraad doet vermoeden.
 - Bij communicatie over vaccinatie leeftijdscoof in acht nemen, aanpak op maat
 - Aangezien de meeste mensen zoeken naar meer informatie alvorens ze een beslissing nemen en hun meest betrouwbare bronnen huisarts, kinderarts, CLB, kind en gezin zijn, is het aan te raden om deze bronnen te ondersteunen en ook daar het vaccinatie vertrouwen en hun nood aan informatie te monitoren
 - Bij lancering van nieuwe vaccines, is het zeker nodig om bij de communicatie te focussen op de veiligheid
- **Voortdurende monitoring en evolutiebeoordeling van vertrouwen in vaccinatie**
 - Opzetten van een tweejaarlijkse basis voor de monitoring van vaccinatie vertrouwen en de meting van deze overheidsopdracht nemen als referentie waarde
 - De evolutie van vaccinatie vertrouwen en vaccinattitudes in de loop van de tijd evalueren
 - Identificeren en rapporteren van significante opkomende trends en strategieën dienovereenkomstig aanpassen
 - Platform voorzien waar vaccinatoren mogelijk vertrouwenscrisis (zoals stijgend aantal vragen, weigeringen, des/mis informatie) kunnen rapporteren

- **Belang van verdere analyses om evoluties/verschillen in België te begrijpen**
 - Uitvoeren van een studie op Belgisch niveau om de redenen voor verschillen in vaccinatiegraad in de regio's te begrijpen en aan te pakken
 - Belang van samenwerking voor begrip van regionale (Vlaanderen, Wallonië, Brussel) en Europese verschillen
- **Diepgaande lokale focusgroepen en kwalitatief onderzoek**
 - De resultaten van dit kwantitatief vertrouwen-onderzoek diepgaander onderzoeken met kwalitatief onderzoek in lokale focusgroepen, om aarzeling en twijfel binnen de algemene bevolking en in bepaalde doelgroepen beter te begrijpen en de (communicatie) strategieën ter promotie van vaccinatie doeltreffend te maken
 - Samenwerking met Kind en Gezin / CLB voor waardevolle inzichten
- **Infodemiologie en (sociale) mediamonitoring**
 - Evalueren van media-invloed op Vlaamse/Belgische percepties
 - Vroegtijdige detectie van signalen van vertrouwensverlies en proactieve responsmechanismen
- **Positief beeld van preventie en vaccinatie behouden of verbeteren**
 - We hebben een zeer hoge vaccinatiegraad, en in het algemeen een hoog vertrouwen, dit blijven benadrukken zonder de vaccinatie twijfel uit het oog te verliezen
- **Investeren in het vertrouwen in overheid(informatie) en in promotie- en educatiecampagnes**
 - Belang van gerichte promotie en educatie voor zorgverleners
 - Online informatiebronnen en campagnes op maat en begrijpbaar maken (bv jongeren, specifieke gemeenschappen)
 - Samenwerking en betrokkenheid van de gemeenschap bevorderen

Vlaanderen

is zorgzaam en
gezond samenleven

Back-up slides

Socio-demografisch overzicht

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Karakteristiek	Classificatie	Vragenlijst 1	Vragenlijst 2
		Algemene bevolking N=1000 (%)	Ouders met jonge kinderen (0-13 jaar) N=500 (%)
Gender	Man	476 (47,6%)	250 (50,0%)
	Vrouw	522 (52,2%)	250 (50,0%)
	Geen antwoord	2 (0,2%)	0 (0,0%)
Leeftijd	18-24 jaar	99 (9,9%)	31 (6,2%)
	25-34 jaar	161 (16,1%)	139 (27,8%)
	34-44 jaar	165 (16,5%)	211 (42,2%)
	45-54 jaar	162 (16,2%)	106 (21,2%)
	55-64 jaar	166 (16,6%)	11 (2,2%)
	65+ jaar	247 (24,7%)	2 (0,4%)
Provincie	Antwerpen	312 (31,2%)	128 (25,6%)
	Limburg	125 (12,5%)	83 (16,6%)
	Oost-Vlaanderen	244 (24,4%)	121 (24,2%)
	Vlaams-Brabant	154 (15,4%)	70 (14,0%)
	West-Vlaanderen	165 (16,5%)	98 (19,6%)
Onderwijs	Geen, basis, lager	39 (3,9%)	27 (5,4%)
	Middelbaar onderwijs	461 (46,1%)	186 (37,2%)
	Hoger, universiteit	494 (49,4%)	285 (57,0%)
	Andere	6 (0,6%)	2 (0,4%)

Socio-demografisch overzicht

Karakteristiek	Classificatie	Vragenlijst 1	Vragenlijst 2
		Algemene bevolking N=1000 (%)	Ouders met jonge kinderen (0-13 jaar) N=500 (%)
Religie *	Katholiek	469 (47,2%)	263 (52,6%)
	Moslim	83 (8,4%)	46 (9,2%)
	Agnost/atheïst	239 (24,1%)	90 (18,0%)
	Andere religieuze aff.	121 (12,2%)	61 (12,2%)
	Geen antwoord	87 (8,7%)	40 (8,0%)
Omgeving	Landelijk	Geen data voor vragenlijst 1	280 (56,0%)
	Stedelijk		220 (44,0%)
Maandlijks gezinsinkomen	<2000 EUR		40 (8,0%)
	<4000 EUR		162 (32,4%)
	>4000 EUR		256 (51,2%)
	Geen antwoord		42 (8,4%)

Religie werd gehercodeerd in de meest gerapporteerde religies

(Katholiek, Moslim, Agnost/ Atheïst), andere religieuze affiliaties, of weigering om te antwoorden (geen antwoord)